

Záznam ze 7. zasedání Odborné pracovní skupiny (OPS) pro přípravu zřízení nízkoemisních zón v HMP

Datum konání: 6. června 2014

Přítomni: dle prezenční listiny (příloha č. 1)

Program:

1. Informace o zkušenostech s NEZ ze zahraničí - MUDr. Miroslav Šuta, Centrum pro životní prostředí a zdraví
 2. Informace ohledně Dohody o spolupráci MŽP a HMP – zástupce MHMP OZP
 3. Reakce na dotazy odboru dopravních agend MHMP ve věci udělování výjimek dle § 14 odst. 5 a 6 zákona o ochraně ovzduší – zástupce MŽP
 4. Projednání mapových podkladů ATEM týkající se vlivu změn dopravy na kvalitu ovzduší – zástupce MHMP OZP
 5. Předložení dokumentu sloužícího pro potřeby sestavení obecně závazné vyhlášky hl. m. Prahy – zástupce MHMP OZP
 6. Diskuze, dotazy, připomínky
- 1) Po úvodním slově náměstka primátora Ing. Nouzy informoval MUDr. Šuta o fungování a dopadech NEZ v Dánském městě Kodaň. V Kodani mají do NEZ omezen vjezd vozidla se vznětovým motorem nad 3,5 t. Dle dostupných studií mělo zavedení NEZ pozitivní vliv na snížení koncentrace ultra jemných částic PM_{0,1}. Studie dále ukazují, že došlo k poklesu až o 150 předčasných úmrtí ročně. Skupina dále byla informována o možnosti dvoudenní cesty do Berlína na setkání s tamními odborníky na problematiku NEZ – přibližně v září 2014.
- 2) Ing. Miláčková, PhD. informovala o Dohodě MŽP a MHMP o společném postupu v oblasti životního prostředí. Tuto dohodu schválila Rada hlavního města Prahy na svém jednání dne 3. 6. 2014. Předmětem dohody je spolupráce při realizaci kroků vedoucích ke snížení znečištění ovzduší na území hlavního města Prahy, zejména znečištění pocházejícího z provozu silničních motorových vozidel. Hlavním cílem dohody je spolupráce při tvorbě dotačního titulu na podporu opatření, která snižují znečištění ovzduší, a která zároveň souvisejí se záměrem vyhlášení nízkoemisní zóny. Tento dotační titul bude otevřen pro všechny obce vyhlášené nízkoemisní zónou, včetně Prahy. Dotační titul by mohl být zaměřen na podporu budování P+R parkovišť, podporu carsharingu nebo podporu bikesharingu. Konkrétní předmět podpory bude dále projednán. K slavnostnímu podpisu dohody dojde 24. 6. 2014.
- 3) Ing. Sukdolová odprezentovala reakci MŽP na dotazy odboru dopravních agend MHMP. Odbor životního prostředí MHMP požádal dopisem MŽP o zodpovězení dvou dotazů, které se týkají problematiky možného nezpoplatnění objízdné trasy pokud by vedla po zpoplatněném úseku dálnice a dále požadavku na upřesnění režimu vydávání výjimek k vjezdu do nízkoemisní zóny.
- K první části dotazu bylo sděleno následující: MŽP není kompetentní k rozhodování o výjimkách ze zpoplatnění průjezdu na pozemních komunikacích. Tato problematika musí být řešena zejména s MD ČR. Bylo upozorněno na fakt, že dlouhodobým záměrem MD je postupné zpoplatnění celé dálniční sítě tedy i SOKP. Zástupce MD Ing. Pokorný potvrdil tento cíl. O možnosti výjimky SOKP budou probíhat jednání mezi MŽP a MD. O výsledku, který nelze předjímat, bude MŽP informovat MHMP.
- K vydávání výjimek dle § 14 odst. 5 a 6 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší má MŽP následující názor: o výjimkách by měla rozhodovat obec, která NEZ vyhlásila a to na základě žádosti provozovatele vozidla a to rozhodnutím dle správního řádu v samostatné působnosti. Závěrem diskuze k tomuto tématu je konstatování, že v případě zavedení NEZ bude na MHMP vytvořena nová agenda. Odpověď MŽP je přílohou č. 2 tohoto záznamu.

- 4) Ing. Janota seznámil přítomné s výsledky modelových výpočtů znečištění ovzduší ATEM z oblasti Spořilova v letech 2010 a 2012. V této oblasti došlo ke změně dopravních intenzit v ulicích 5. května, Spořilovská a Jižní spojka. Výsledky modelování jsou uvedeny v mapách, které jsou přílohou č. 3 tohoto záznamu. V oblasti Jižní spojky je patrný pokles imisních koncentrací PM₁₀ až o 5 μm⁻³ a NO₂ až o 10 μm⁻³. V oblasti přiléhající k ulici Spořilovská byl modelován nárůst imisních koncentrací až o 10 μm⁻³ v případě PM₁₀ a až o 2 μm⁻³ v případě NO₂.
- 5) Členům OPS byl předložen materiál Parametry nízkoemisní zóny (NEZ) pro návrh obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy (viz příloha č. 4). Ing. Jedlička okomentoval nárůst imisí NO₂ v na území hlavního města Prahy: K tomuto jevu dochází pouze mimo hranice NEZ. Způsobují to nevyhovující vozidla (vozidla, která nemají povolen vjezd do NEZ). Při omezení "žlutou plakétou" nevyhovující vozidla vykazují větší nárůst dopravních výkonů v daném území, zatímco emisní faktor NO₂ „neklesá tak rychle“. Z detailní analýzy je patrné, že na produkci emisí v tomto scénáři se podílí především nevyhovující vozidla osobní a nákladní. Jelikož se jedná o vozidla nevyhovující, je jasné, že k tomuto jevu dochází pouze v území mimo NEZ. Produkce emisí není prostým součinem standardizovaných hodnot, ale ve skutečnosti je součinem dvou „objemově“ rozdílných jevů (dopravních výkonů a emisních faktorů), na jejichž součin má vliv právě jejich rozdílný „objem“. Při srovnání změny dopravních výkonů a emisních faktorů napříč všemi scénáři lze zjistit, že u nevyhovujících nákladních vozidel stouply dopravní výkony 5,6 krát a naopak poklesly emisní faktory 5,7 krát. Výsledkem je tudíž téměř stejný stav produkce emisí ve scénáři žlutá jako ve scénáři 2015 bez NEZ. Pokud je stejné srovnání provedeno pro nevyhovující osobní vozidla, tak dopravní výkony porostou 2,1 krát zatímco emisní faktory u této kategorie vozidel klesají pouze 1,6 krát. Výsledná produkce emisí ve scénáři žlutá, je proto u této kategorie vozidel vyšší oproti scénáři 2015 bez NEZ. Nárůst emisí se projeví na nárůstu příspěvku k imisním koncentracím NO₂.

Na konci jednání členové OPS vyplnili anketní lístek, který obsahuje možné varianty parametrů NEZ na území Prahy a bude sloužit jako podklad pro přípravu vyhlášky zavádějící NEZ.

Další jednání OPS bude svoláno dle jednání Rady hlavního města Prahy.

Zapsala: Mgr. Eva Michálková

Schválila: Ing. Veronika Miláčková, Ph.D.

Přílohy

Příloha č. 1: Prezenční listina

Příloha č. 2: Dopis MŽP č. j. 32437/ENV/14

Příloha č. 3: Prezentace výsledků Spořilov

Příloha č. 4: Parametry nízkoemisní zóny (NEZ) pro návrh obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy

Příloha č. 5: Vyhodnocení parametrů